

Weekendowe propozycje rowerowe (WPR). Odcinek 4: Białogród i cesarsko-pruskie słupy graniczne

Data publikacji: 29.09.2016 18:35

Mamy dla Was nowy dział przygotowany przez zapalonego rowerzystę, Daniela Pipienia. Co tydzień pokażemy Wam ciekawe propozycje weekendowych tras rowerowych na Śląsku Cieszyńskim. Dziś propozycja wycieczki śladem dawnej granicy prusko-austriackiej.

□

Kolejna trasa licząca ok 80 km. prowadzić będzie fragmentem dawnej granicy Prusko – Austriackiej

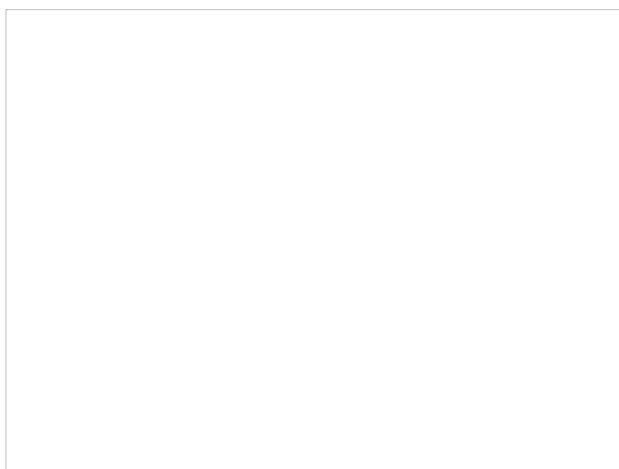
W XIV w. król Polski Kazimierz Wielki zrzekł się praw do Śląska i Śląsk wszedł w skład „Korony Czeskiej”. Po śmierci Ludwika Jagiellończyka władzę w Czechach a tym samym na Śląsku objęła w 1526 r. austriacka dynastia Habsburgów. Nieco ponad 200 lat później w wyniku wojen o Śląsk między cesarzową Austrii Marią Teresą Habsburg a królem Prus Fryderykiem II Wielkim Hohenzollernem, prawie cały Śląsk po przegranej przez Austrię wojnie w 1742 r. przypadł Prusom. Jedynie Księstwo Cieszyńskie i Księstwo Opawskie pozostały przy Austrii.

W tym czasie została wytyczona granica między Cesarstwem Austriackim a Królestwem Prus, uwieczniona kamiennymi słupami. Z jednej strony słupa wyryta była cesarska korona a z drugiej pruski orzeł. Każdy ze słupów posiadał też swój numer. Ponadto między dużymi słupami znajdowały się jeszcze mniejsze słupki z numerami i literami Ö - Österreich i P - Preußen. Tamta granica przestała obowiązywać w 1922 r. po włączeniu do Polski Górnego Śląska, jednak kilka tych słupów przetrwało do naszych czasów na Ziemi Cieszyńskiej.

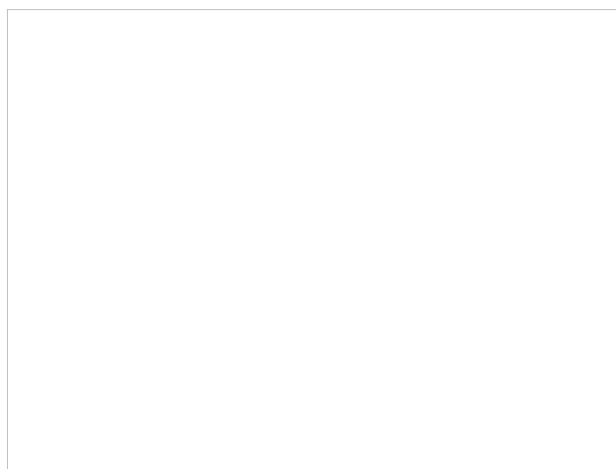
Niektóre znajdują się w trudno dostępnym miejscu, więc postaram się przedstawić trasę, która umożliwi dotarcie do większości z nich.

Tradycyjnie start w Cieszynie, choć właściwy początek trasy mógłby znajdować się w Strumieniu. Do Strumienia proponuję jechać bocznymi drogami przez Hażlach, Dębowiec, Ochaby, Drogomyśl i Zabłocie.

Ze strumieńskiego rynku kierujemy się na wsch. ulicą Londzina a potem ulicą Graniczną do słowiańskiej osady Białogród. Wśród łąk i pól znajduje się rekonstrukcja osady warownej z X w. Nie jest to rekonstrukcja jakiejś osady, która miałaby tam kiedyś istnieć, lecz prywatna inicjatywa pasjonatów, których celem jest rekonstrukcja architektury, jaka występowała we wczesnym średniowieczu na ziemiach polskich (konkretnie dzisiejszym Śląsku Cieszyńskim).

Zdj. 2: Białogród, fot. Daniel Pipień

Zdj. 3: Białogród, fot. Daniel Pipień

Warto sobie uświadomić, że za drogą, która prowadzi koło grodu, dawniej była granicą między Prusami i Austrią, która biegła tutaj wzdłuż granicy Strumienia. Mieszkańcy „pogranicza” bardzo dobrze znają takie określenia jak

„cesarok” i „prusok”.

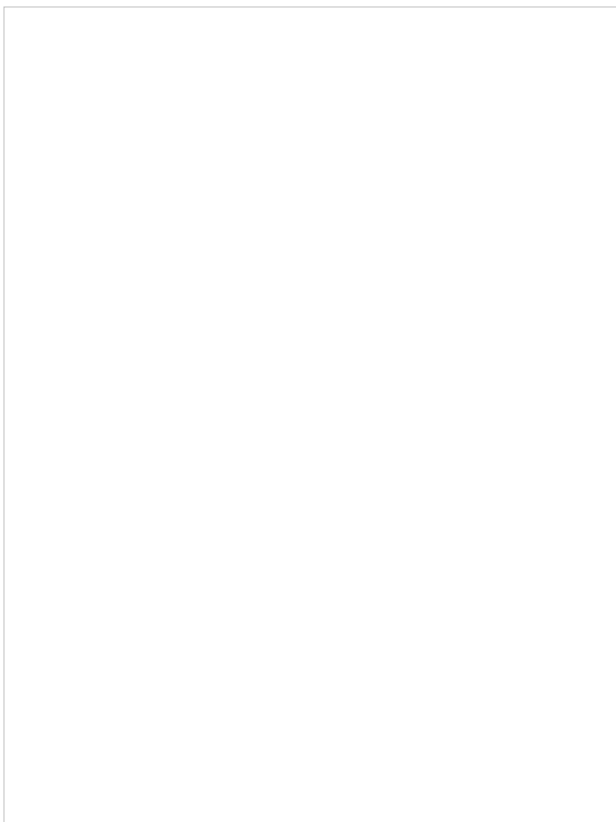

Zdj. 4: Białogród, fot. Daniel
Pipień

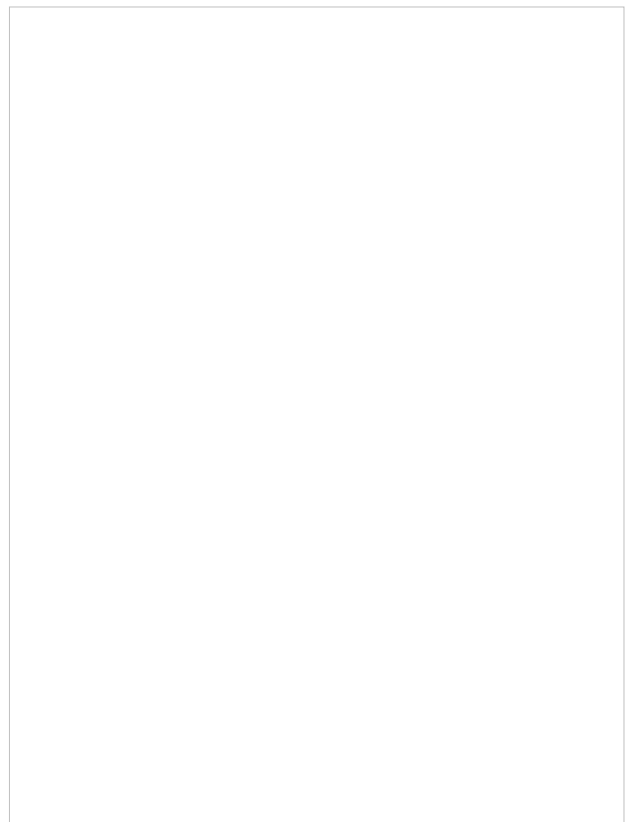
Zdj. 5: Białogród, fot. Daniel
Pipień

Zdj. 6: Białogród, fot. Daniel
Pipień

Pierwszy z zachowanych słupów znajduje się w pobliżu niedalekich stawów. Jedziemy w stronę łowiska, a potem leśną dróżką w lewo do szlabanu, przy którym stoi słup nr X. Ok 150 m. na pn.-wsch. na grobli znajduje się następny słup z nr IX.

Zdj. 7: Słup IX, fot. Daniel Pipień

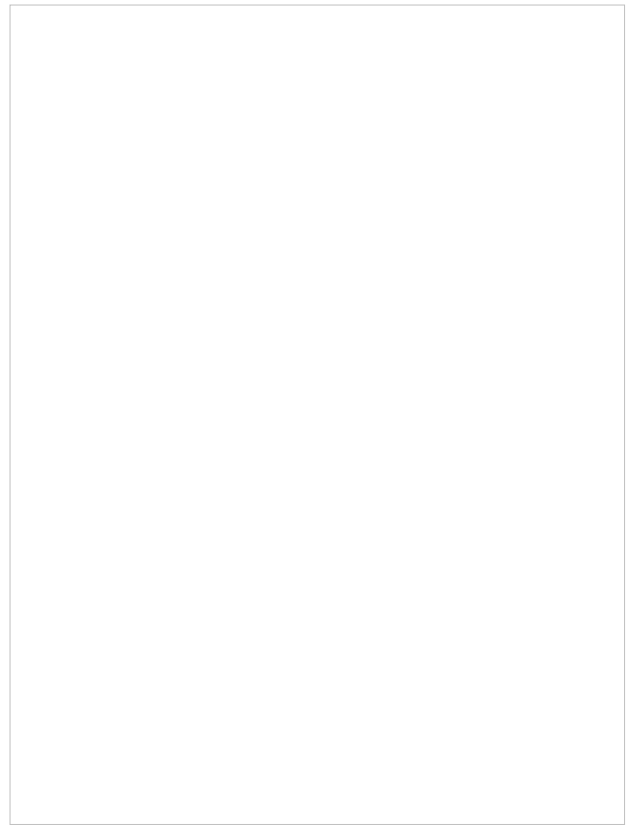

Zdj. 8: Słup X, fot. Daniel Pipień

Wskazówką do dalszego poruszania się wzdłuż granicy będzie grobla i małe kamienne słupki.

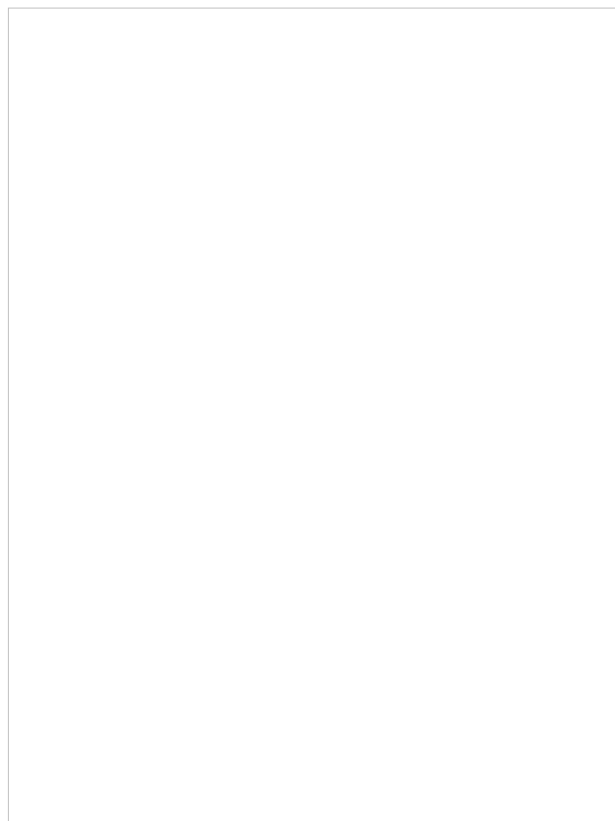

Zdj. 9: Grobla, granica z małym słupkiem, fot. Daniel Pipień

Zdj. 10: Mały słupek, fot. Daniel Pipień

Od słupa X trzeba jechać dalej na wprost do pierwszego skrzyżowania leśnych dróg. Stamtąd w lewo ścieżką na kolejną groblę, gdzie znajduje się pochyły słup pośredni z nr 5. Od słupa w prawo a niedługo potem w lewo groblą ok 0,5 km. do dużego dużego słupa XI z zatartymi herbami.

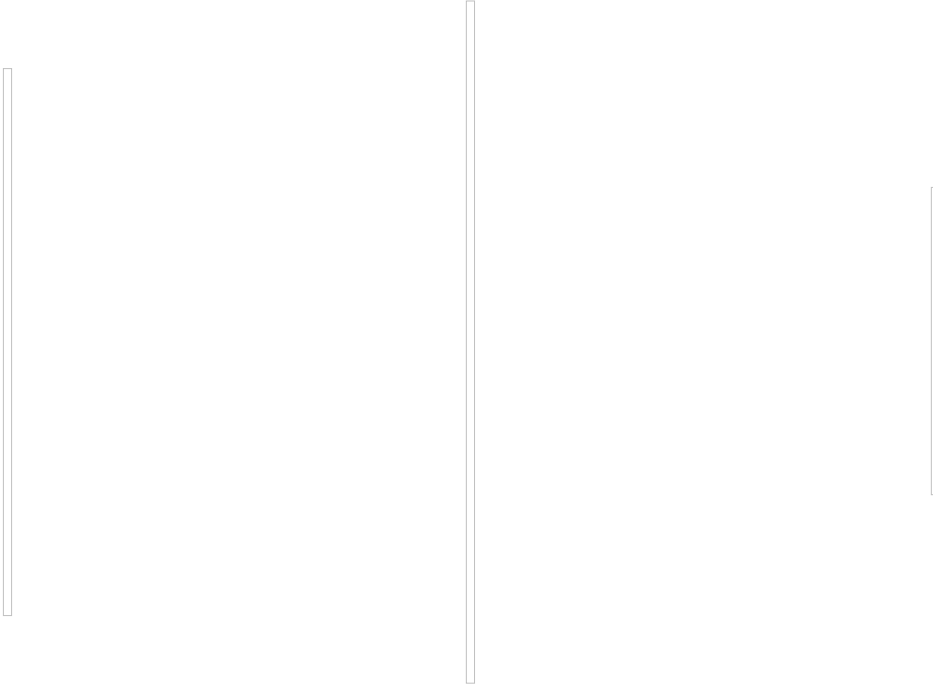

Zdj. 11: Słup XI, fot. Daniel Pipień

Kolejny zachowany słup znajduje się w Zbytkowie, ale ze względu na utrudniony przejazd wzdłuż dawnej granicy pojedziemy do niego na około szlakiem „Traktu Cesarsko-Pruskiego” przez Pawłowice. W parku przy kościele w Pawłowicach stoi słup nr XIV przeniesiony tutaj z Golasowic.

Jedziemy główną drogą do Golasowic i za stawami skręcamy w pierwszą drogę asfaltową. Na skrzyżowaniu skręcamy w ślepą ulicę Wspólną i przed ostatnim domem skręcamy w dróżkę biegnącą wzdłuż płotu do lasu. Stoi tam kolejny słup nr XIII.

Od tego miejsca granica biegła skrajem lasu i dróżką między polami. Jedziemy do ulicy Wyzwolenia i przy tabliczce „Pawłowice” skręcamy w lewo kierunku lasu. Dojedziemy do pochyłego słupa nr XVI.

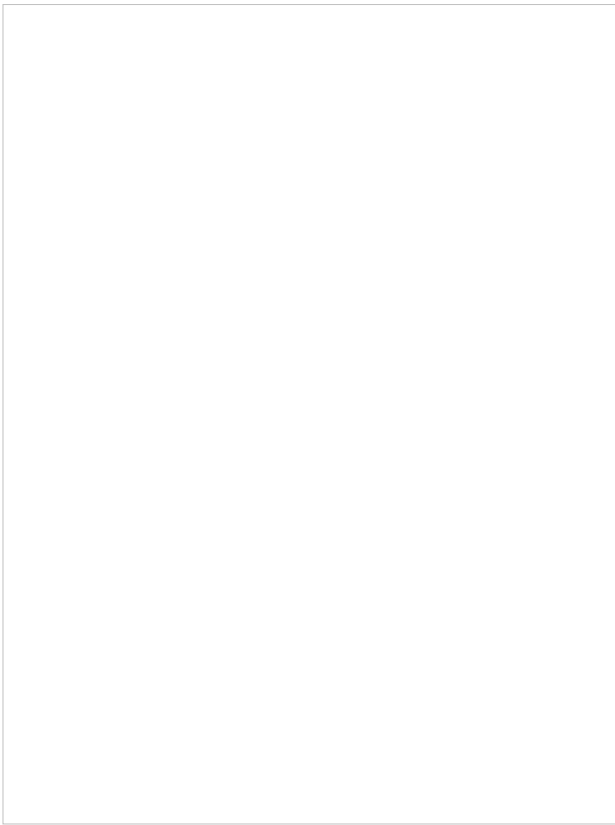

Zdj. 12: Słup XIII, fot. Daniel
Pipień

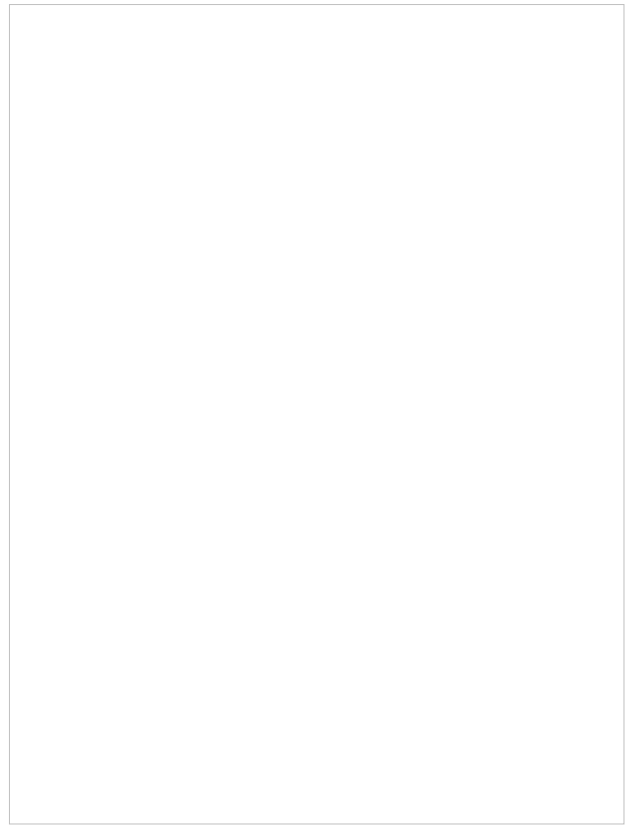
Zdj. 13: Słup XIV, fot. Daniel
Pipień

Zdj. 14: Słup XVI, fot. Daniel
Pipień

W lesie znajdują się jeszcze dwa słupy nr XVII i XVIII więc, albo możemy je znaleźć intuicyjnie, jadąc ścieżką za małymi słupkami, albo wykorzystując GPS.

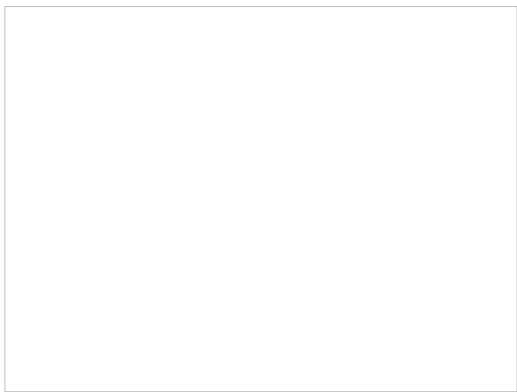
Zdj. 15: Słup XVII, fot. Daniel Pipień

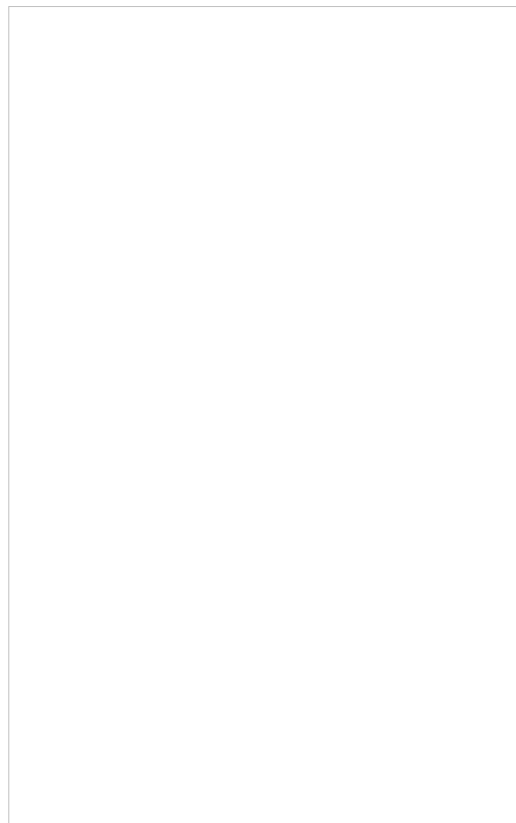
Zdj. 16: Słup XVIII, fot. Daniel Pipień

Od słupa na granicy Zbytkowa, Jarząbkowic i Bąkowa jedziemy skrajem lasu dróżką biegnącą na granicy tych dwóch miejscowości. Co jakiś czas mijamy małe kamienne słupki z numerami. Przecinamy drogę w Rychułdzie (stał tam kiedyś słup nr XIX) i jedziemy dalej dróżką między polami. W pewnym momencie mijamy ubity słup nr XX. Przejeżdżamy niewielki lasek i dojeżdżamy do drogi Cieszyn-Pawłowice. Kierujemy się w stronę Cieszyna, ale za chwilę skręcamy w prawo (szlaban) ku stawom. Po lewej stronie przed stawem stoi słup XXI.

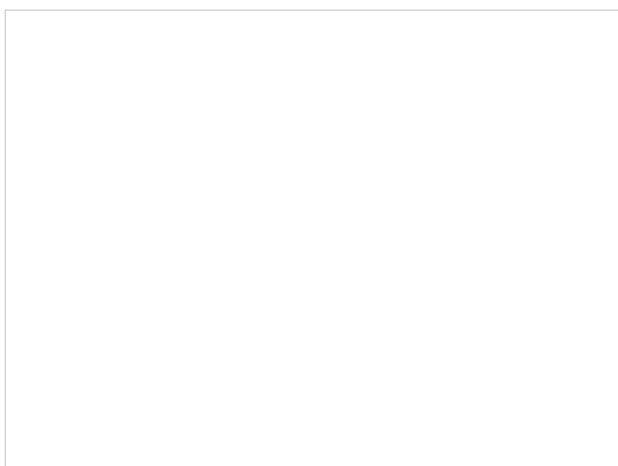
Wracamy do głównej drogi, którą jedziemy do Pruchnej. Przed torami skręcamy do osiedla domów Gawliniec. Jedziemy aż do lasu, potem już w lesie skręcamy w lewo. Zjeżdżamy leśną dróżką mijając mniejsze słupki graniczne aż dotrzemy do słupa XXII na granicy Pruchnej, Pielgrzymowic i Zebrzydowic. Słup stoi na skraju lasu, niedaleko widać dróżkę, więc możemy nią dojechać do Zebrzydowic.

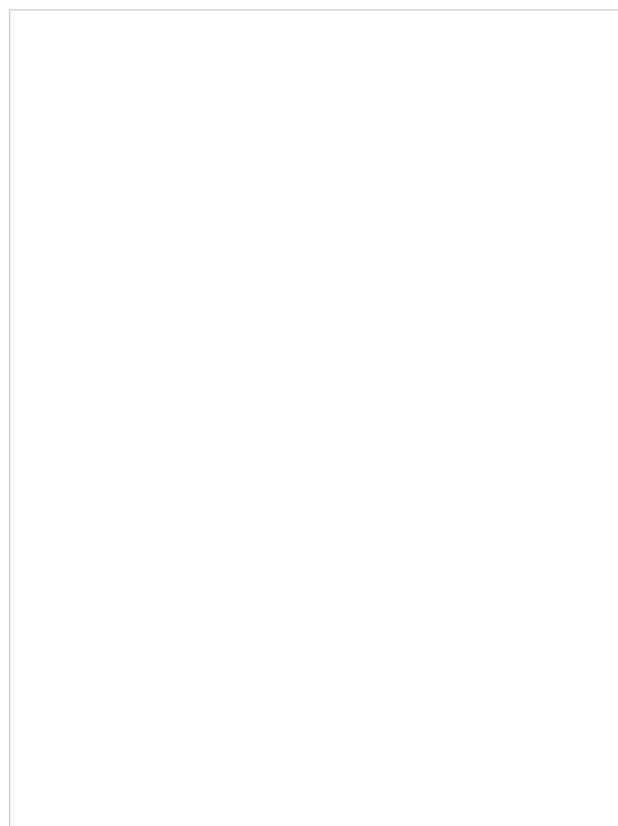
Zdj. 17: Słup XX, fot. Daniel Pipień

Zdj. 18: Słup XXI, fot. Daniel Pipień

Zdj. 19: Staw przy grobli, fot. Daniel Pipień

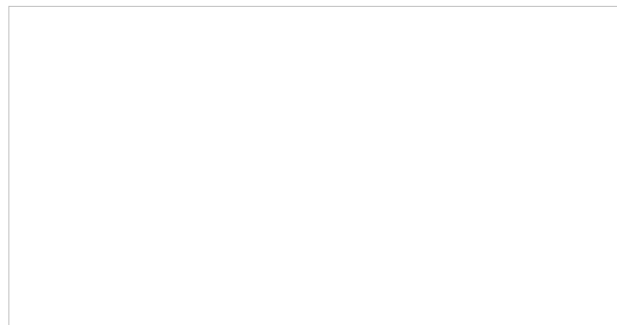

Zdj. 20: Słup XXII, fot. Daniel Pipień

W Zebrzydowicach jest jeszcze jeden słup, do którego możemy dojechać ulicą Chabrową. Kiedy skończy się droga, jedziemy między polami do wielkiego dębu. Potem w prawo skrajem pola kilkadziesiąt metrów do słupa XXIV.

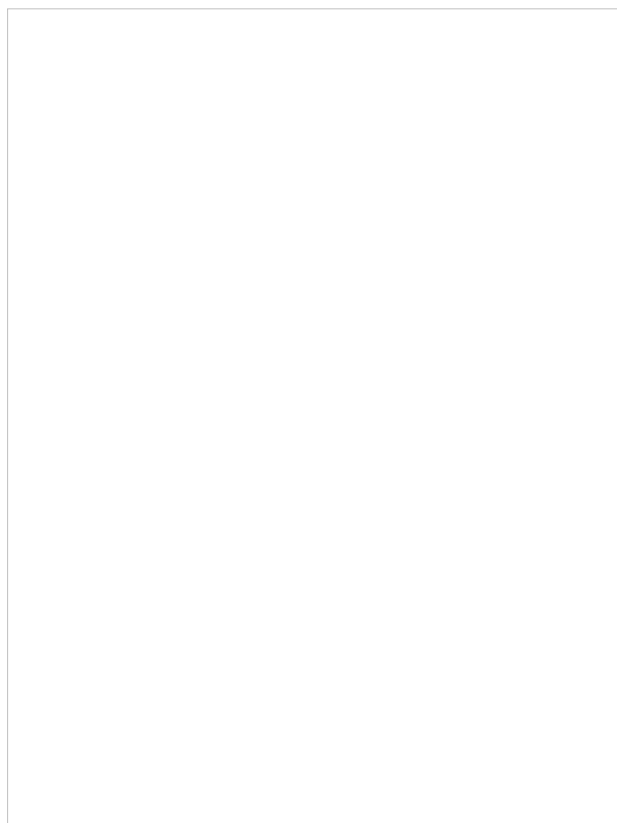
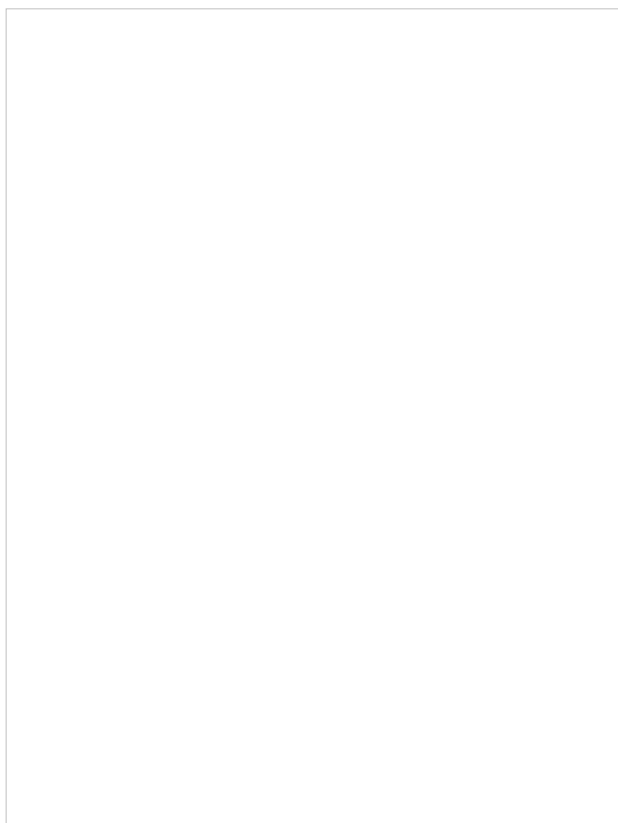

Zdj. 21: Słup XXIV, fot. Daniel Pipień

Zdj. 22: Wycinek z mapy I wojskowego mapowania z lat 1764-1768, granica i słupy w Zebrzydowicach (kliknij, by powiększyć), fot. Daniel Pipień

Dalsza jazda wzdłuż granicy jest bardzo utrudniona ze względu na brak ścieżek i zarośla. Nie ma też już dalej dużych słupów, a jedynie małe z literami Ö i P.

Zdj. 23: Mały słup z Ö - Österreich, fot.
Daniel Pipień

Zdj. 24: Mały słup z P - Preußen, fot.
Daniel Pipień

Jedziemy zatem do zamku w Zebrzydowicach. Powrót przez Kończyce Małe i Hażlach.

Lokalizacja GPS słupów:

Słup IX (49°56'09.1"N 18°45'04.6"E)
Słup X (49°56'04.2"N 18°44'57.6"E)
Słup XI (49°55'51.9"N 18°45'01.2"E)
Słup XIII (49°56'14.6"N 18°42'46.8"E)
Słup XIV (49°57'39.9"N 18°43'06.9"E)
Słup XVI (49°54'49.4"N 18°43'10.7"E)
Słup XVII (49°54'38.5"N 18°43'23.3"E)
Słup XVIII (49°54'24.3"N 18°43'40.6"E)
Słup XX (49°53'27.3"N 18°41'19.7"E)
Słup XXI (49°53'21.3"N 18°40'47.5"E)
Słup XXII (49°52'50.1"N 18°39'23.8"E)
Słup XXIV (49°53'59.6"N 18°37'46.3"E)

Daniel Pipień

Daniel Pipień - 38 lat i kilkadziesiąt tysięcy kilometrów na liczniku. Od dziecka pasjonuje się zwiedzaniem i rowerami. Amatorsko startuje w zawodach MTB. Łącząc pasję rowerową i ciekawość świata, poznaje Śląsk Cieszyński i swoimi pomysłami na ciekawe wycieczki rowerowe dzielić się będzie również z Wami.

Wycieczki i wyprawy rowerowe Daniela możecie śledzić na jego, prowadzonym od 2009 roku, blogu:
<http://daniel3ttt.bikestats.pl/>

W następnym odcinku Daniel Pipień poprowadzi nas **Szlakiem Ondraszka, zbójnika z gór Beskidu Morawsko-Śląskiego**.

Poprzednie odcinki:

- [Odcinek 1: Szańce Jabłonkowskie](#)
- [Odcinek 2: Jabłonków i gródki w dolinie Olzy](#)
- [Odcinek 3: Wokół Cieszyna i Czeskiego Cieszyna](#)